Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Toeristische Agenda Molenlanden
Portefeuillehouder	:	Arco Bikker
Behandelend ambtenaar	:	Mariëlle Runge
Zaaknummer	:	1084725

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:
1. De beleidsvisie en strategische kaders (hoofdstuk 1-5) van de Toeristische Agenda Molenlanden vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de uitvoeringsagenda (hoofdstuk 6) behorende bij de Toeristische Agenda Molenlanden;

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Molenlanden wil inspelen op de kansen die het (groeiend) toerisme biedt. Toerisme draagt namelijk bij aan de leefbaarheid in de gemeente (voorzieningen en werkgelegenheid). De gemeente wil geen ongebreidelde groei, maar juist een ontwikkeling die past bij de identiteit, het DNA van de gemeente en met oog voor de draagkracht van de omgeving.

Hiervoor is een gezamenlijke stip op de horizon nodig: de Toeristische Agenda Molenlanden (TAM). Met de visie en strategische kaders uit de TAM kan gestuurd worden op passende vormen van recreatie en toerisme. Met de TAM kunnen ook ad hoc besluiten worden voorkomen en de daarmee gepaard gaande discrepanties.

Werkwijze en betrokkenheid

De totstandkoming van de TAM heeft een uniek proces doorlopen. De TAM is namelijk opgesteld in nauwe samenwerking met een groep direct betrokkenen vanuit de gemeente én het toeristische werkveld. Deze groep zorgt voor een brede vertegenwoordiging van stakeholders en een integrale benadering van dit beleidsveld. Daarnaast is in het proces ook extra aandacht besteedt in het betrekken van andere (recreatieve) ondernemers in Molenlanden. Dit heeft gezorgd voor draagvlak voor de beleidsonderdelen én de uitvoering hiervan.

Belang

Toerisme is een sector van economisch belang. De sector draagt o.a. bij aan werkgelegenheid en een mooi voorzieningenniveau. In Nederland is de sector goed voor 4,4% van het Bruto Binnenlands Product. Dit is vergelijkbaar met de bouwsector. Als gemeente spelen wij nog onvoldoende in op de kansen van de vrijetijdseconomie. Het succesvol versterken van de vrijetijdssector vraagt om een richtinggevende visie en strategische kaders die aangeven hoe hier passend en gezamenlijk aan gewerkt kan worden.

Samenhang onderdelen TAM

De TAM bestaat uit een beleidsvisie en strategische kaders (speerpunten en kaders voor de uitvoering). Tot slot krijgt de TAM concreet handen en voeten in een uitvoeringsagenda, welke met input van diverse stakeholders is ingevuld, zie bijlage 3.

Eerdere besluiten

Op dit moment kent de gemeente geen specifiek beleid op recreatie en toerisme. Door de provincie Zuid-Holland is de nadrukkelijke wens uitgesproken om meer regie te krijgen op toeristische ontwikkeling d.m.v. het ontwikkelen van lokaal beleid. Dit voorstel is een gevolg van het programma ‘Werken en recreëren in Molenlanden’.

Beoogd effect

Hieronder staan de beoogde effecten van de TAM, onderverdeeld in de stip op de horizon en de ambities waarnaar de gemeente streeft.

Stip op de Horizon

Molenlanden positioneert zich de komende jaren naast 'dagje uit' ook als aantrekkelijke verblijfsrecreatieve bestemming, als onderdeel van het Groene Hart, en aan de hand van de eigen verhaallijnen: Molens & Water, Agro & Food en Nieuwpoort & de Oude Hollandsche Waterlinie.

Ambities

De TAM kent de volgende ambities, dus wat de gemeente op de middellange termijn nastreeft (2021-2025):

1. Versterken van de vrijetijdseconomie, verhogen van de bestedingen en werkgelegenheid;
2. Toeristen komen specifiek voor het verhaal van Molenlanden. Dit kan door de beleving van iconen in het landschap te verbeteren;
3. Toerisme is in balans. Toerisme moet niet voor overlast zorgen (bij de inwoners of het landschap), maar juist bijdragen aan maatschappelijke doelen, zoals duurzaamheid en mobiliteit. Dit vraagt om ontwikkeling op passende schaal;
4. De kansen voor toerisme worden benut door regionale samenwerking, o.a. met de provincie en door regiomarketing;
5. De vrijetijdssector kan (nog beter) bijdragen aan educatie en opleidingen van jongeren in de omgeving.

Argumenten

1.1. *De TAM biedt perspectief om de positieve effecten van de vrijetijdseconomie te benutten.* Dat is goed voor de werkgelegenheid én het voorzieningenniveau en daarmee de leefbaarheid. De omvang van de vrijetijdseconomie in Molenlanden ligt nu (ver) onder het landelijk gemiddelde. Zo schommelt de werkgelegenheid gerelateerd aan toerisme tussen de 3%-4%, terwijl dit landelijk 7% is. Door de TAM gaat die werkgelegenheid stijgen naar een niveau dat recht doet aan de troeven die Molenlanden aangaande toerisme en recreatie heeft;

1.2. *De TAM geeft duidelijke kaders om te sturen op gewenste ontwikkelingen.* Dat betekent dat inspanningen specifiek gericht zijn op bezoekers die komen voor 'het verhaal' van Molenlanden. En dat ontwikkeling alleen mogelijk is op plekken waar dit passend is, en er dus geen negatieve effecten ontstaan op de leefomgeving;

1.3. *Er is bij stakeholders (diverse ondernemers, Den Hâneker) nu draagvlak ontstaan om delen van de uitvoering voor hun rekening te nemen.* De stakeholders en de gemeente hebben met elkaar een uniek proces doorlopen door echt samen te werken aan de inhoud van de TAM. Dat vraagt nu om een daadkrachtig besluit waardoor het mogelijk is vervolgens het commitment bij die stakeholders ook te kunnen oogsten. Binnen de gemeente kan de TAM ook rekenen op breed draagvlak (o.a. ruimtelijke ordening).

1.4. *Als we de doelen uit de TAM gaan realiseren dan is de verwachting dat de maatregelen uit deze TAM zichzelf grotendeels kunnen gaan terugverdienen.* Groei van de verblijfsrecreatie kan voor extra gemeentelijke inkomsten zorgen via de toeristenbelasting. Investeren in de uitvoering van deze beleidsvisie toont tevens het commitment dat de gemeente met de sector aangaat.

1.5. *Inwoners kunnen direct profiteren van toerisme door bijv. een (streek)product aan te bieden, maar ook omdat er aandacht komt voor opleidingen voor jongeren. Kortom, toerisme is ook een middel om andere maatschappelijke doelen te bereiken.*

2. U kunt de uitvoeringsagenda ter kennisgeving aannemen want dit betreft het werkdocument met verschillende acties (in totaal 31) die uitvoering geven aan de TAM. Deze uitvoeringsagenda is niet in beton gegoten. Er wordt jaarlijks samen met de betrokken stakeholders in een flexibel proces opnieuw bekeken welke acties uitgevoerd gaan worden.

Kanttekeningen

1.1 *Toerisme en leefbaarheid. Toenemend toerisme kan voor extra (en teveel) druk zorgen op publieke voorzieningen en overlast.*

Het denken over toerisme is de laatste jaren aan het veranderen. Naast de economische waarde van toerisme is steeds meer aandacht voor waardevol toerisme: dat is toerisme waar iedereen van profiteert en dat bijdraagt aan (andere) maatschappelijke opgaven. Een ander aspect van waardevol toerisme betreft het voorkomen van negatieve effecten op de leefbaarheid (verkeersoverlast, zwerfvuil, drukte, etc.).

De gemeente Molenlanden heeft ervaring opgedaan met 'overtoerisme', maar kent ook mooie voorbeelden van ontwikkelingen van enige omvang die wel passend zijn (Avonturenboerderij Molenwaard).

1.2 Sturen op balans krijgt blijvend aandacht

Succesvol toeristisch beleid gaat in essentie om het kunnen sturen op balans tussen leefbaarheid en toerisme. De TAM legt hiervoor de basis, maar er is de komende jaren blijvend aandacht voor nodig. Daarom blijft de gemeente rekening houden met onderstaande kanttekeningen:

- Dat de gemeente open en transparant communiceert over nieuwe (toeristisch-recreatieve) ontwikkelingen;
- Dat ontwikkelingen steeds goed wordt geëvalueerd (pilot gedachte), en de leefbaarheid aantoonbaar niet in het geding is.
- Dat het uitnodigingskader in de TAM wordt geoperationaliseerd en haar inpassing (doorwerking) krijgt in de ruimtelijke ordening.

Extra uitleg bij de kosten

In de uitvoeringsagenda (hoofdstuk 6) staat een inschatting van de kosten voor de uitvoering van de TAM. Het uitgangspunt hiervan is de uitvoering met de bestaande bezetting en binnen bestaande budgetten vorm te geven. De kosten zijn ook niet in één keer aanzienlijk omdat de uitvoering wordt gespreid over 5 jaar. Indien extra middelen nodig zijn, zullen deze via de gangbare planning & control cyclus worden aangevraagd.

Communicatie

Er is gekozen om de TAM niet in de Molenlandse huisstijl op te maken. De huisstijl van de gemeente zou teveel de suggestie wekken dat de TAM een eenzijdig document van de gemeente is en dat daardoor de gemeente aan zet is bij de uitvoering hiervan. Er is in de totstandkoming van de TAM juist ingezet op betrokkenheid en commitment van diverse stakeholders. Met als gevolg dat draagvlak is ontstaan om hier de komende jaren samen aan te gaan werken.

Communicatie zal op de onderstaande manieren plaatsvinden:

1. Publicatie van de vaststelling van de TAM
2. Communicatie met de partners in de regio (o.a. provincie Zuid-Holland)
3. Communicatie met de relevante stakeholders binnen de gemeente, o.a. via onze netwerken (Den Hâneker, etc.).

Vervolgstappen

1. Na de vaststelling wordt allereerst gewerkt aan het opzetten van een samenwerkingsverband om de uitvoering van de TAM met diverse stakeholders gestructureerd ter hand te kunnen nemen (zie actie 23 uitvoeringsagenda).
2. Per jaar wordt er door het samenwerkingsverband een jaarplan gemaakt dat invulling geeft aan de in de TAM genoemde speerpunten en acties en de benodigde budgetten.
3. Er wordt jaarlijks geëvalueerd, bijvoorbeeld om te kijken of nieuwe cijfers (prognoses vanuit het NBTC die impact van corona meenemen) aanleiding geven om de doelen te herijken, of andere keuzes te maken. De evaluatie wordt ook gebruikt om wendbaar te blijven en in te kunnen spelen op de actualiteit, zoals bijv. het invullen van de verhaallijnen aan de hand van kansrijke themajaren.

Bijlagen:

- Toeristische Agenda Molenlanden - beleidsvisie en strategische kaders

Raadsbesluit

Onderwerp	:	Toeristische Agenda Molenlanden
Portefeuillehouder	:	Arco Bikker
Behandelend ambtenaar	:	Mariëlle Runge
Zaaknummer	:	1084725

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Overwegende dat:
- Dit besluit de best mogelijke beslissing is voor de samenleving;
- De financiële bijdrage van de gemeente aan de bekostiging van dit voorstel een zinvolle besteding is van overheidsgeld;

Besluit:

1. De beleidsvisie en strategische kaders (hoofdstuk 1-5) van de Toeristische Agenda Molenlanden vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de uitvoeringsagenda (hoofdstuk 6) behorende bij de Toeristische Agenda Molenlanden;

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering gemeente Molenlanden,
gehouden op 26 januari 2021.

de griffier,	de voorzitter,
drs. M.A.J. Teunissen	drs. T.C. Segers MBA